

KOMISJA
NADZORU
FINANSOWEGO

Informacja o sytuacji KIP i BUP w III kwartale 2017 r.

stan na dzień 6 grudnia 2017 roku

**URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
DEPARTAMENT BANKOWOŚCI KOMERCYJNEJ I SPECJALISTYCZNEJ
ORAZ INSTYTUCJI PŁATNICZYCH**

WARSZAWA 2017

Spis treści

A. Streszczenie	3
B. Krajowe instytucje płatnicze (KIP).....	7
I. Zezwolenia KNF na świadczenie usług płatniczych przez KIP.....	7
II. Charakterystyka krajowych instytucji płatniczych	7
GRUPA A.....	7
KIP, które świadczą usługę acquiringu (kapitał założycielski w kwocie co najmniej 125 tys. EUR):.....	7
GRUPA B.....	9
KIP, które świadczą jedną usługę płatniczą (inną niż usługa acquiringu lub przekazu pieniężnego) lub kilka usług płatniczych (z wyłączeniem usługi acquiringu) (kapitał założycielski w wysokości co najmniej 125 tys. EUR):.....	9
GRUPA C.....	10
KIP, które świadczą wyłącznie usługę przekazu pieniężnego (kapitał założycielski w wysokości co najmniej 20 tys. EUR):	10
III. Informacja o sytuacji finansowej KIP.....	10
1. Fundusze własne krajowych instytucji płatniczych.....	10
2. Wartość posiadanych środków finansowych.....	11
3. Informacja o wykonanych transakcjach płatniczych KIP	12
4. Działania nadzorcze wobec KIP.....	14
C. Biura usług płatniczych (BUP).....	14
I. Charakterystyka transakcji płatniczych BUP w III kwartale 2017 r.....	14
1. Liczba i wartość transakcji płatniczych.....	14
II. Działania nadzorcze wobec BUP	17

Informacja o sytuacji KIP i BUP w III kwartale 2017 r.

stan na dzień 6 grudnia 2017 roku

A. Streszczenie

Materiał zawiera dane wynikające z okresowej sprawozdawczości krajowych instytucji płatniczych (dalej: KIP) oraz biur usług płatniczych (dalej: BUP), kreślonej ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz.U. z 2017 poz. 2003 - j.t., dalej: 'ustawa' albo 'uup'), obejmującej informacje o liczbie i wartości transakcji zrealizowanych przez wskazane powyżej kategorie podmiotów w III kwartale 2017 r.

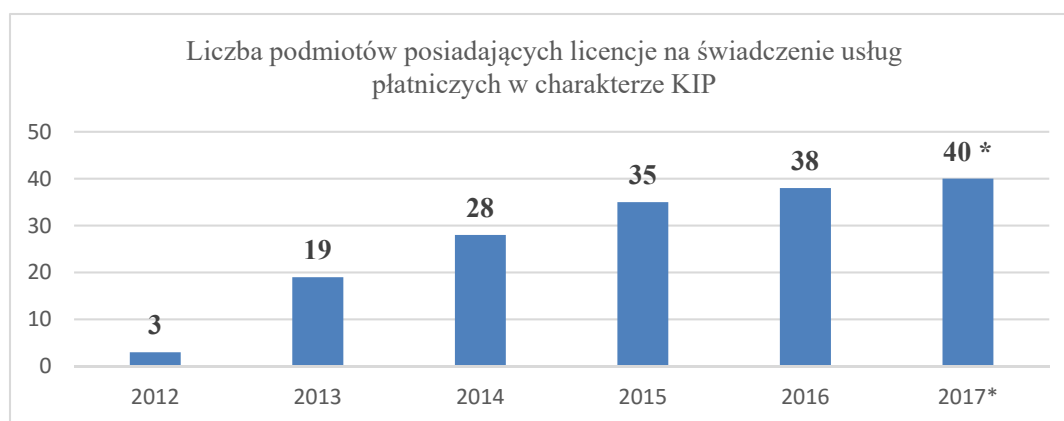
Analiza danych sprawozdawczych przesłanych do organu nadzoru za III kwartał 2017 r. przez krajowe instytucje płatnicze oraz biura usług płatniczych została przedstawiona wg stanu na dzień 6 grudnia 2017 r.

I. Krajowe instytucje płatnicze

Niniejszy raport opracowano na podstawie poprawionego wzorca sprawozdawczego względem stosowanego w poprzednich kwartałach i latach. Ulepszony wzorzec pozwala gromadzić dane lepszej jakości niezbędne do kalkulacji wymogów nadzorczych KIP. Ponadto uaktualniono klasyfikację KIP oraz uwzględniono nowe podmioty w grupie KIP-ów.

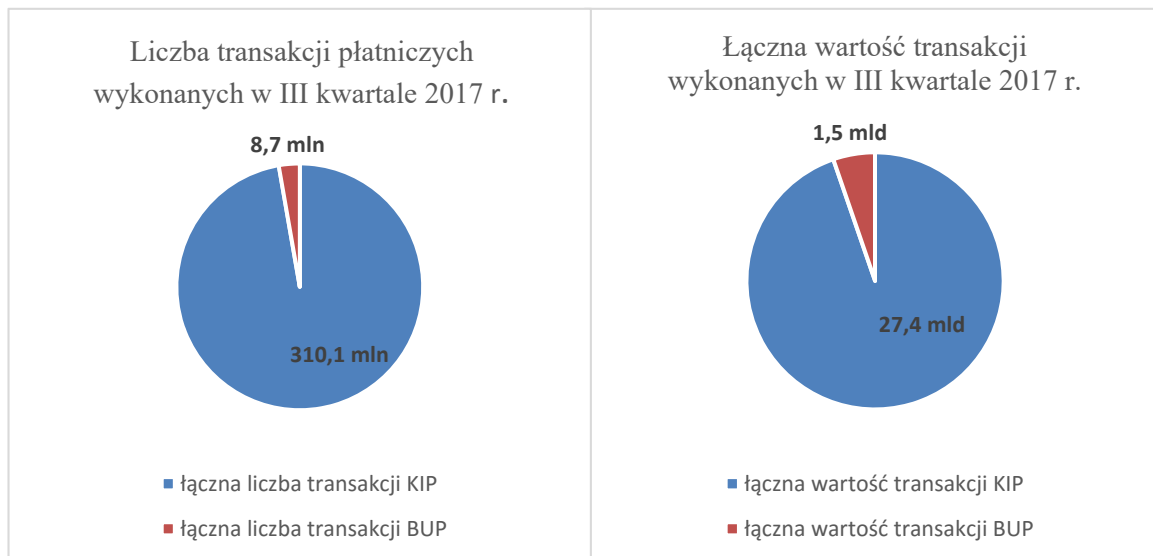
Dane dotyczące KIP:

- 1) W III kwartale 2017 r. KNF wydała jedno nowe zezwolenie na świadczenie usług płatniczych w charakterze krajowej instytucji płatniczych dla Fenige Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Tym samym na koniec września 2017 r. zezwolenia posiadało łącznie 40 KIP. Wszystkie podmioty wywiązały się z obowiązku dostarczenia kwartalnych sprawozdań finansowych i statystycznych, przy czym jeden KIP nie wykonywał żadnych transakcji płatniczych.

* stan na 30 września 2017 r.

- 2) Łączna liczba i wartość transakcji zrealizowanych w III kwartale 2017 r. przez 40 podmiotów posiadających zezwolenie KNF i sprawozdających za III kwartał 2017 r. (ogółem: 310,1 mln transakcji o wartości 27,4 mld, w tym: 299,6 mln transakcji o wartości 25,2 mld zł, 1,2 mln transakcji o wartości 386,7 mln EUR, 55 097 transakcji o wartości 330,1 mln USD, 10 361 transakcji o wartości 30,1 mln CHF oraz 9,3 mln transakcji o wartości 1,4 mld wykonanych w pozostałych walutach) była dużo wyższa aniżeli skala działalności zrealizowanej w tym samym okresie przez 1.187 BUP (8,7 mln przekazów o łącznej wartości 1,5 mld zł), co prezentują poniższe wykresy:

- 3) Średnia wartość pojedynczej transakcji płatniczej dla KIP w III kwartale 2017 r. wyniosła 88,30 zł.
- 4) Zgodnie z ustawą, wysokość funduszy własnych krajowej instytucji płatniczej nie może być niższa od minimalnej wartości kapitału założycielskiego, jaka wymagana jest do skutecznego wystąpienia z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na świadczenie usług płatniczych w charakterze KIP albo kwoty obliczonej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2011 r. w sprawie metody obliczania kwoty, o której mowa w art. 76 ust. 4 pkt 2 ustawy o usługach płatniczych (Dz. U. z 2011 r. Nr 261, poz. 1557).

Z analizy danych sprawozdawczych KIP za III kwartał 2017 r. wynika, że poziom funduszy własnych krajowych instytucji płatniczych w większości przypadków przewyższa ustawowe minimum. Wyraźnie widoczna jest w tym obszarze dominacja kilku KIP o ugruntowanej pozycji na rynku usług płatniczych prowadzących działalność na szeroką skalę. Na dzień 30 września 2017 r. dwa podmioty nie spełniają kryterium wymogu kapitałowego.

Fundusze własne KIP (po ustawowych pomniejszeniach wynikających z art. 76 ust. 3 uup) na koniec III kwartału 2017 r. wyniosły 471.177.840 zł.

Działania nadzorcze podejmowane przez KNF względem krajowych instytucji płatniczych obejmują w szczególności następujące czynności:

- 1) weryfikacja standardowej ustawowej sprawozdawczości KIP dotyczącej liczby i wartości zrealizowanych transakcji płatniczych,
- 2) analiza osiąganych przez KIP wyników finansowych w kontekście ich zgodności z przedstawionymi na etapie postępowania licencyjnego planami finansowymi,
- 3) badanie zgodności funkcjonowania KIP z obowiązującymi przepisami krajowymi i wspólnotowymi, w tym w szczególności z uup, weryfikowanej w drodze kontroli KNF realizowanych w siedzibach nadzorowanych podmiotów objętych planem kontroli w danym roku oraz w ramach bieżących kontaktów z KIP.

Uwzględniając dotychczasową praktykę nadzorczą nad krajowymi instytucjami płatniczymi, jak również mając na uwadze bardzo ograniczony zakres sprawozdawczości tych podmiotów przekazywanej Urzędowi KNF na podstawie uup oraz rosnącą liczbę i skalę działalności tych podmiotów, niezbędne jest dokonanie ustawowej zmiany zakresu danych objętych okresowym (kwartalnym i rocznym) obowiązkiem raportowania ze strony krajowych instytucji płatniczych w celu sprawniejszej oceny ryzyka działalności KIP. Obecny zakres raportowanych danych jest wysoce ograniczony, a przez to nie oddaje pełnego obrazu sytuacji gospodarczej nadzorowanych podmiotów, co w praktyce niezwykle utrudnia, jeśli nie uniemożliwia ocenę ryzyka występującego w ich działalności. Kluczowa jest możliwość identyfikacji jak największej liczby potencjalnych i możliwych do wystąpienia ryzyk, na które mogą być narażeni klienci krajowych instytucji płatniczych oraz zabezpieczenie środków finansowych, które powierzają oni KIP w celu realizacji transakcji płatniczych.

II. Biura usług płatniczych

Dane dotyczące BUP:

Do dnia 6 grudnia 2017 r. sprawozdania za III kwartał 2017 r. przesłało do KNF 1.187 BUP (91,66%) spośród 1.295 podmiotów objętych tym obowiązkiem.

W III kwartale 2017 r. BUP zrealizowały 8,7 mln przelewów o łącznej wartości 1.520,1 mld zł. Średnia wartość pojedynczej transakcji płatniczej dla BUP w III kwartale 2017 r. wyniosła 173,90 zł.

Do dnia 6 grudnia 2017 r. z obowiązków wobec KNF nie wywiązały się:

- 108 BUP (8,34% BUP objętych obowiązkiem według stanu na dzień 30 września 2017 r.), które nie przesyłały informacji o liczbie i wartości wykonanych przekazów pieniężnych za III kwartał 2017 r.,
- 101 BUP (7,8% BUP objętych obowiązkiem według stanu na dzień 30 września 2017 r.), które nie dostarczyły KNF pierwszej/wznowionej umowy ubezpieczenia albo umowy gwarancji bankowej/ubezpieczeniowej,
- 42 BUP nie wywiązało się jednocześnie z obu ww. obowiązków wynikających z uup.

Niskie wartości procentowe w relacji BUP, które nie wywiązały się z ww. obowiązków ustawowych w stosunku do BUP objętych przedmiotowymi obowiązkami wynikają ze skuteczności wydawanych decyzji o nałożeniu kary pieniężnej na BUP, które nie dopełniają obowiązków określonych w uup oraz dodatkowych działań nadzorczych wobec BUP, polegających m.in. na wysyłaniu pisemnych wezwań do wypełniania obowiązków ustawowych pod rygorem wszczęcia postępowania administracyjnego, a także telefonicznie i drogą elektroniczną.

Wnioski dotyczące BUP:

- 1) Dane za kolejny okres sprawozdawczy wskazują, że liczba BUP, które nie wypełniły obowiązku raportowania o ilości i wartości wykonanych transakcji płatniczych za III kwartał 2017 r. wyniosła 8,34 % wszystkich BUP objętych tym obowiązkiem wg stanu na 30 września 2017 r.
- 2) Zgodnie z uup działania nadzorcze podejmowane przez KNF względem BUP obejmują następujące czynności:
 - monitorowanie terminowości przekazywania KNF kwartalnych i rocznych informacji sprawozdawczych,
 - monitorowanie przestrzegania obowiązku ochrony środków klientów (umowy ubezpieczenia albo gwarancji, terminowa realizacja transakcji),
 - informowanie BUP o obowiązku ograniczenia skali działalności albo konieczności przekształcenia się w KIP w razie identyfikacji przekroczenia przez dany BUP ustawowego limitu miesięcznych obrotów w wysokości 500 tys. EUR (w III kwartale 2017 r. 5 biur usług płatniczych przekroczyło dopuszczalny przez uup limit transakcji za okres ostatnich 3 miesięcy,
 - dodatkowe działania nadzorcze, mające na celu dyscyplinowanie BUP w zakresie terminowości wypełniania dotyczących ich obowiązków wynikających z uup, polegające m.in. na wysyłaniu pisemnych wezwań do wypełniania obowiązków ustawowych pod rygorem wszczęcia postępowania administracyjnego, a także telefonicznie i drogą elektroniczną.
- 3) W III kwartale 2017 r. kontynuowano korzystanie z nowego narzędzia jakim jest Transakcyjna Aplikacja dla Polis i Raportów Biura Usług Płatniczych (TAPIR), która umożliwia wprowadzanie danych sprawozdawczych do systemu elektronicznego oraz usprawnia nadzór zgodnie z uup. TAPIR ma za zadanie kompleksowo obsłużyć nadzór nad BUP i posiada następujące funkcje:
 - automatycznego zaciągania danych sprawozdawczych z eRUP oraz wprowadzania danych sprawozdawczych zgłoszonych pisemnie,
 - rejestracji zgłoszonych zawieszeń działalności,
 - rejestracji postępowań administracyjnych,
 - rejestracji polis i monitów w sprawach polis,
 - generowania raportów,
 - wysyłania wiadomości mailowych,

a także:

- utworzono skrzynkę mailową dla BUP, za pomocą której wysyłane są monity elektroniczne. Narzędzie to pozwoliło na zmniejszenie nakładu pracy oraz kosztów związanych z nadzorem wobec BUP,
- trwają prace nad automatycznym zaciąganiem danych z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), co pozwoli na monitorowanie aktywności BUP, które są niezbędne do prawidłowego raportowania oraz sprawowania nadzoru.

B. Krajowe instytucje płatnicze (KIP)

I. Zezwolenia KNF na świadczenie usług płatniczych przez KIP

W III kwartale 2017 r. KNF wydała jedno nowe zezwolenie na świadczenie usług płatniczych w charakterze KIP. Pełna historia udzielanych przez KNF zezwoleń znajduje się w załączniku nr 1 do niniejszego dokumentu.

II. Charakterystyka krajowych instytucji płatniczych

Większość KIP, wpisanych do rejestru KNF do 30 września 2017 r. jest hybrydowymi instytucjami płatniczymi. Oznacza to, że poza świadczeniem usług płatniczych tego rodzaju podmioty świadczą również inną (niepłatniczą) działalność gospodarczą – na podstawie art. 74 ust. 1 uup.

W niniejszym materiale dokonano uszczegółowienia podziału poszczególnych KIP ze względu na świadczone usługi płatnicze.

GRUPA A

KIP, które świadczą usługę acquiringu (kapitał założycielski w kwocie co najmniej 125 tys. EUR):

First Data Polska S.A. - usługi płatnicze stanowią podstawową działalność Spółki. Wg danych na dzień 30 września 2014 r. (data ostatniej kontroli) obsługiwała 36 tys. akceptantów (ponad 82 tys. terminali POS, biletomatów, parkomatów i paliwomatów). Dodatkowo Spółka prowadzi działalność inną niż płatniczą, tj. świadczy usługę doładowania przedpłaconych kart telefonicznych, wypłatę gotówki w punktach handlowych (cashback), zarządzania sieciami bankomatów.

PayU S.A. – podstawową działalność Spółki stanowi regulowanie płatności online poprzez „System PayU.PL” prowadzony na rzecz sklepów i serwisów internetowych. W ramach innej (niepłatniczej) działalności gospodarczej Spółka świadczy usługę m.in. doładowania telefonów (PayGSM) i SMS Premium. Spółka świadczy usługi głównie w zakresie obsługi płatności w serwisie internetowym Allegro oraz w podmiotach prowadzących sprzedaż detaliczną towarów i usług online.

PayPro S.A. – działa poprzez Serwis Przelewy24. Serwis Przelewy24 jest jednym z wielu serwisów internetowych poznańskiej Grupy DialCom24, w ramach której Spółka - Agent Rozliczeniowy - prowadzi system autoryzacji i rozliczeń na podstawie decyzji Prezesa

Narodowego Banku Polskiego Nr 1/2011 z dnia 1 kwietnia 2011 r. Grupa specjalizuje się w tworzeniu i eksploatacji oprogramowania przeznaczonego dla szerokiego zakresu usług łączących klientów biznesowych oraz indywidualnych. Przelewy24 kładzie nacisk na dostarczanie najwyższej jakości aplikacji i profesjonalnych usług, aby sprostać wymaganiom najbardziej wymagających klientów. Firma należy do liderów na polskim rynku w branżach, w których oferuje swoje usługi.

Dotpay S.A. – usługi Spółki obejmują szybkie płatności on-line (akceptacja kart płatniczych w systemie Visa, MasterCard, Diners Club i innych oraz przelewów internetowych i wpłat gotówkowych). W ramach dodatkowej działalności (niepłatniczej) Spółka świadczy m.in. usługi SMS i MMS typu Premium Rate.

eCard S.A. – usługi Spółki obejmują kompleksowe pośrednictwo w bezgotówkowym rozliczaniu transakcji płatniczych. W zakresie obsługi transakcji płatniczych Spółka oferuje rozwiązania umożliwiające dokonywanie płatności w środowisku zdalnym, bez fizycznej obecności klienta, zarówno przy użyciu kart płatniczych (Internet, Call Centre, IVR, obciążenia stałe, płatności mobilne), usług pay-by-link (e-przelewy) oraz za pośrednictwem SMS Premium. W ramach dodatkowej (nie płatniczej) działalności Spółka prowadzi sprzedaż doładowań telefonów komórkowych (poprzez kanał internetowy, za pośrednictwem własnych i partnerskich stron internetowych oraz serwisów bankowości internetowej, z którymi Spółka ma podpisane umowy o współpracy).

Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService Sp. z o. o. – usługi płatnicze stanowią dla Spółki niewielką część działalności (0,5% przychodów wg danych na dzień 30 września 2014 r. – kontrola KNF). Na usługi płatnicze składają się e-przelewy (przetwarzanie transakcji internetowych, opłacanych przelewem), e-transakcje (przetwarzanie transakcji internetowych opłacanych kartą) oraz świadczenie usług agenta rozliczeniowego dla transakcji zainicjowanych w terminalach POS poza granicami kraju). Główną działalność Spółki stanowi sprzedaż doładowań przedpłaconych telefonów komórkowych (54,5% przychodów) oraz przetwarzanie transakcji w terminalach POS i wynajem/serwis terminali POS.

PayTel S.A. - jest spółką świadczącą specjalistyczne usługi elektroniczne i finansowe. Zajmuje się obsługą płatności masowych oraz sprzedażą produktów i usług elektronicznych, w tym usług przedpłaconych telefonii GSM i VoIP, pobierania opłat za rachunki i przetwarzania elektronicznych transakcji płatniczych. Posiada ponad 4,5 tys. terminali m.in. w salonach Orange, kioskach RUCH, na stacjach benzynowych Huzar i w wielu innych punktach sprzedaży.

PayLane Sp. z o. o. - w ramach usług Serwisu Bramka Płatnicza PayLane Spółka umożliwia przyjmowanie płatności realizowanych za pośrednictwem kart płatniczych, mechanizmu pay-by-link oraz przelewów półautomatycznych.

CashBill S.A. – usługi Spółki obejmują przelewy pay-by-link, internetowe przelewy bankowe i direct billing. W ramach dodatkowej działalności Spółka świadczy usługi SMS i MMS (w tym płatności smsem, newsletter, sondy i głosowania, konkursy i loterie oraz usługi MMS).

mPay S.A. - wiodący polski dostawca rozwiązań z obszaru e-płatności. Flagowym produktem Spółki jest aplikacja mPay umożliwiająca m.in. kupowanie biletów komunikacyjnych, regulowanie należności za płatne parkowanie czy zasilanie telefonicznych kont prepaid za

pomocą smartfona lub tabletu. Od 2007 roku Spółka jest koncesjonowanym agentem rozliczeniowym uprawnionym do procesowania transakcji realizowanych za pomocą urządzeń mobilnych.

Blue Media S.A. – dostawca rozwiązań do obsługi transakcji elektronicznych i wsparcia sprzedaży on-line: od automatyzacji domowych płatności po kompleksowe dopasowane serwisy dla bankowości elektronicznej. Spółka klientom indywidualnym oferuje usługi: automatycznego wykonywania płatności, przelewów ekspresowych, pożyczek społecznościowych, doładowań telefonów, zakupu ubezpieczeń, wymiany walut. Spółka dostarcza narzędzi do obsługi elektronicznych płatności, systemy obsługi e-faktur, systemy płatności natychmiastowych, systemy weryfikacyjne i autoryzacyjne, systemy obsługi i wsparcie sprzedaży produktów bankowych.

Planet Pay Sp. z o. o. (dawny Smoopay Technologies Sp. z o.o.) – spółka oferuje kompleksowe rozwiązania akceptacji kart płatniczych, a także płatności BLIK oraz wypłaty gotówki "Cash Back", gwarantowana rezerwacja „Preautoryzacja”, płatność w walucie karty „Dynamic Currency Conversion” oraz sprzedaż doładowań telefonów komórkowych GSM.

YetiPay Sp. z o. o. – dostawca błyskawicznego i anonimowego sposobu dokonywania płatności za zakupy on-line. Jest to możliwe przez integrację systemu płatności Spółka z serwisami i sklepami internetowymi, którym oferuje efektywne finansowo i bezpieczne narzędzie płatnicze. Umożliwia szybkie dokonanie transakcji on-line za pomocą dwóch kliknięć.

GRUPA B

KIP, które świadczą jedną usługę płatniczą (inną niż usługa acquiringu lub przekazu pieniężnego) lub kilka usług płatniczych (z wyłączeniem usługi acquiringu) (kapitał założycielski w wysokości co najmniej 125 tys. EUR):

Conotoxia Sp. z o. o.

Diners Club Polska Sp. z o. o.

Krajowy Integrator Płatności S.A.

Raiffeisen Solutions Sp. z o. o.

Igoria Trade S.A.

Let Me Pay Sp. z o. o.

ITS Smart Sp. z o. o.

Oney Polska S.A.

Currency One S.A.

Dom Maklerski TMS Brokers S.A.

Grupa Lew S.A.

Aplitt S.A.

SkyCash Poland S.A.

Fenige Sp. z o.o.

GRUPA C

KIP, które świadczą wyłącznie usługę przekazu pieniężnego (kapitał założycielski w wysokości co najmniej 20 tys. EUR):

Monetia Sp. z o. o.

BillBird S.A.

Grupa Finansowa Expert Sp. z o. o.

Waluciarz.pl S.A.

England.pl Sp. z o. o.

Transfer24 Sp. z o. o.

Profeskasa S.A.

Jax Sp. z o. o.

PKO BP Finat Sp. z o. o.

Żabka Finanse Sp. z o. o.

Payland Net S.A. (dawny BluePay S.A.)

Inpost Finanse Sp. z o.o.

Kantor Polski S.A.

III. Informacja o sytuacji finansowej KIP

Sprawozdanie finansowe i statystyczne za III kwartał 2017 r. złożyły wszystkie podmioty objęte tym obowiązkiem (40 KIP).

1. Fundusze własne krajowych instytucji płatniczych

Fundusze własne KIP (po pomniejszeniach wynikających z art. 76 ust. 3 uup) wyniosły łącznie na koniec III kwartału 2017 r. 471,2 mln zł. Złożyły się na nie fundusze własne (804,2 mln zł) oraz pomniejszenia o pozycje wymienione w ustawie i wyszczególnione w poniższej tabeli (333,1 mln zł).

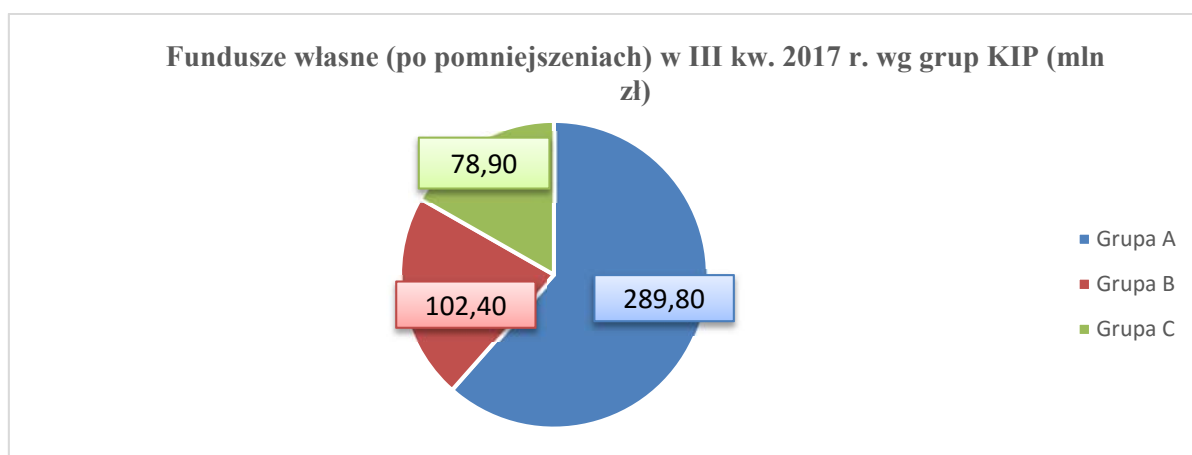
Zestawienie funduszy własnych KIP (w zł)

Pozycja	III kw. 2017
	(zł)
Fundusze własne, w tym:	804 244 759,00
- kapitał założycielski	717 126 925,00
- kapitał z aktualizacji wyceny	6 345 342,00
- niepodzielony zysk z lat ubiegłych	43 894 769,00
- zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego	36 650 373,00
Pomniejszenia funduszy własnych:	333 066 919,35
- akcje lub udziały własne posiadane przez instytucję płatniczą, wycenione według wartości bilansowej, pomniejszone o odpisy spowodowane trwałą utratą ich wartości	144 782 623,00
- wszelkie zobowiązania z tytułu emisji akcji uprzywilejowanych	0,00
- wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej	90 754 895,00
- strata z lat ubiegłych	78 353 872,79
- strata w trakcie zatwierdzania	0,00
- strata netto bieżącego okresu	19 175 528,56
Fundusze własne (po pomniejszeniach)	471 177 839,65

Zgodnie z uregulowaniami ustawy wysokość funduszy własnych KIP nie może być niższa niż minimalna wartość kapitału założycielskiego, jaka wymagana jest do skutecznego wystąpienia z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na świadczenie usług płatniczych w charakterze KIP albo kwoty obliczonej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2011 r. w sprawie metody obliczania kwoty, o której mowa w art. 76 ust. 4 pkt 2 ustawy o usługach płatniczych. W większości KIP fundusze własne po pomniejszeniach były znacząco wyższe od kwoty obliczonej na podstawie wielkości transakcji płatniczych zrealizowanych w 2016 r. oraz wymaganego kapitału założycielskiego.

Dwie krajowe instytucje płatnicze nie spełniają warunku wymogu kapitałowego wskazanego w art. 76 ust. 1 uup, nakazującego KIP posiadanie w każdym czasie funduszy własnych dostosowanych do rozmiaru prowadzonej działalności i rodzaju usług płatniczych, jakie mogą świadczyć na podstawie posiadanego zezwolenia.

Na koniec III kwartału 2017 r. łączna wartość funduszy własnych (po pomniejszeniach) wyniosła: w grupie A – 289,82 mln zł, w grupie B – 102,41 mln zł, w grupie C – 78,95 mln zł.

Udzielanie kredytów płatniczych w III kwartale 2017 r. wykazały cztery krajowe instytucje płatnicze. Łączna wartość wykazanych kredytów płatniczych w tych spółkach wyniosła w III kwartale 2017 r. – 45,5 mln zł. Z powyższej wartości, 84,6% stanowiły kredyty udzielone w PLN z pierwotnym terminem udzielenia do 1 miesiąca.

Zgodnie z art. 76 ust. 5 uup wymogi w zakresie wysokości wymaganych funduszy własnych dla krajowych instytucji płatniczych udzielających kredytów płatniczych nakazują, żeby fundusze własne były wyższe o 5% całkowitej wartości kredytów udzielonych przez dany KIP w ciągu ostatniego roku obrotowego.

2. Wartość posiadanych środków finansowych

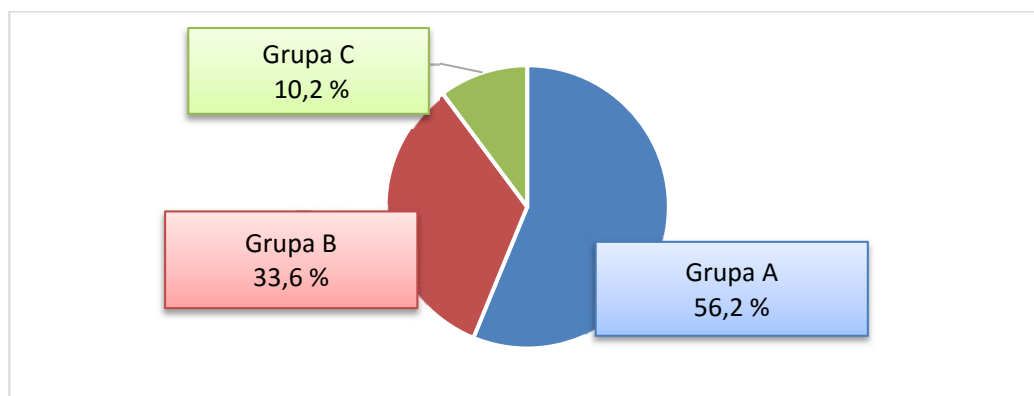
Krajowe instytucje płatnicze nie przyjmują depozytów od klientów, aczkolwiek mogą być w chwili sprawozdawczości w posiadaniu środków od klientów z tytułu zleconej a nie wykonanej jeszcze transakcji płatniczej. W obowiązującej sprawozdawczości środki te wykazywane są łącznie z pozostałymi środkami finansowymi, którymi dysponuje KIP. Ustawa nie nakłada minimalnego poziomu wymaganych środków finansowych (swoistego wymogu

płynnościowego). Na koniec III kwartału 2017 r. KIP posiadały środki finansowe w wysokości 965,8 mln zł.

Wartość posiadanych przez KIP środków finansowych (mln zł)

Pozycja	III kw. 2017 r
Środki finansowe:	965,8
- środki pieniężne w kasie	0,7
- rachunek bieżący nostro	947,5
- należności od podmiotów, którym można przypisać wagę ryzyka kredytowego w metodzie standardowej 0%, 20% lub 50%, z terminem płatności do 7 dni	20,7
- instrumenty dłużne o niskim ryzyku w kwocie możliwej do uzyskania w ciągu 7 dni	0,0
- papiery wartościowe uznane jako zabezpieczenie przez NBP	0,0

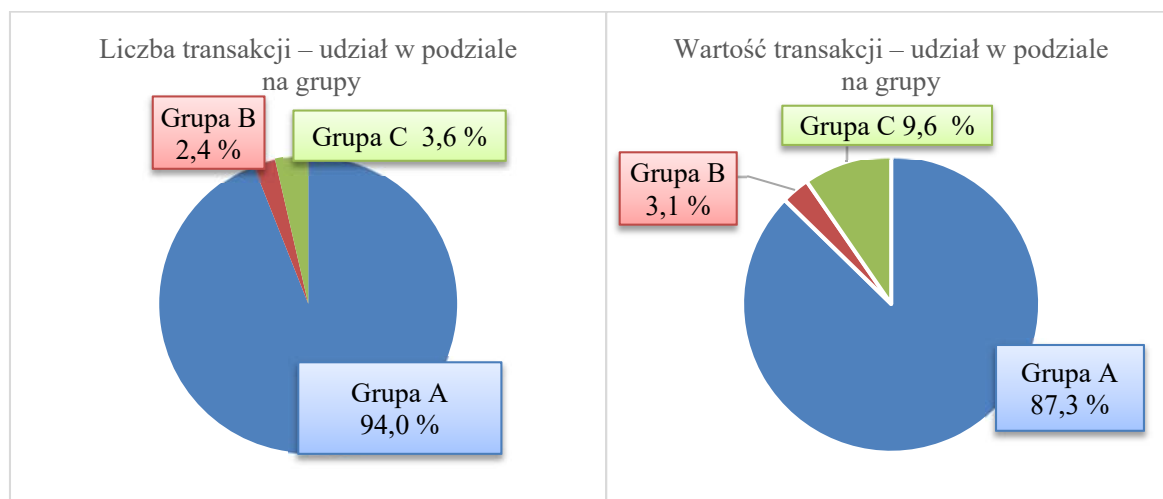
Wartość posiadanych środków finansowych w III kwartale 2017 r. – udział w podziale na grupy KIP

3. Informacja o wykonanych transakcjach płatniczych KIP

W III kwartale 2017 r. krajowe instytucje płatnicze wykonały 310,1 mln transakcji płatniczych o łącznej wartości 27,4 mld zł. Średnia wartość transakcji płatniczej wyniosła 88,30 zł.

Informacja o transakcjach płatniczych wykonanych przez krajowe instytucje płatnicze w III kwartale 2017 r.

W tabeli poniżej dostępne są dane dotyczące liczby i wartości transakcji oraz opłat i prowizji w podziale na grupy KIP w III kwartale 2017 r.

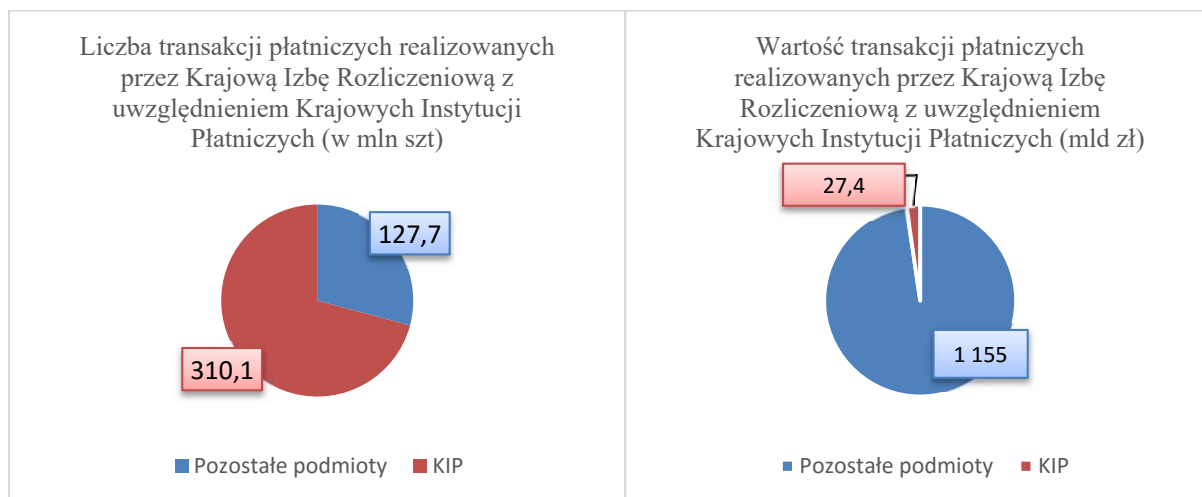
Grupa KIP	Liczba transakcji (mln szt.)	Wartość transakcji (mln zł)	Opłaty i prowizje (mln zł)
GRUPA A	291,4	23 886,5	180,4
GRUPA B	7,5	856,1	5,9
GRUPA C	11,2	2 631,3	28,6

Z powyższej tabeli wynika, że:

- KIP świadczące wyłącznie usługę przekazu pieniężnego (**Grupa C**), zrealizowały w III kwartale 2017 r. zaledwie 3,6% wszystkich transakcji płatniczych (11,2 mln transakcji);
- druga grupa podmiotów (**Grupa B**), które poza usługą przekazu pieniężnego świadczą także inne usługi płatnicze m.in. polecenia przelewu i zapłaty zrealizowały w tym okresie 2,4% wszystkich transakcji płatniczych (7,5 mln transakcji);
- **zdecydowana większość transakcji płatniczych tj. 94,0% (291,4 mln transakcji) zrealizowana została przez Grupę A** – KIP, które poza świadczeniem usług płatniczych z ww. Grupy B działają także jako agenci rozliczeniowi na podstawie zgody Prezesa NBP i umożliwiają wykonanie transakcji płatniczych, zainicjowanych przez akceptanta lub za jego pośrednictwem, instrumentem płatniczym płatnika, polegające w szczególności na obsłudze autoryzacji, przesłaniu do wydawcy karty płatniczej lub systemów płatności zleceń płatniczych płatnika lub akceptanta, mających na celu przekazanie akceptantowi należnych mu środków (acquiring).

W III kwartale 2017 r. Krajowa Izba Rozliczeniowa (KIR) zrealizowała 437,8 mln zleceń płatniczych o wartości 1,18 bln zł, co oznacza, że zrealizowane przez krajowe instytucje płatnicze w III kwartale 2017 r. transakcje płatnicze stanowiły 70,83% liczby zleceń zrealizowanych przez KIR, a ich wartość stanowiła 2,37% wartości transakcji zrealizowanej przez KIR.

Liczbę i wartość transakcji płatniczych realizowanych przez Krajową Izbę Rozliczeniową oraz KIP w III kwartale 2017 r. ilustrują poniższe wykresy.

Źródło: Strona internetowa Krajowej Izby Rozliczeniowej – stan na dzień 6 grudnia 2017 r.

Wartość opłat i prowizji pobranych przez KIP w III kwartale 2017 r. wyniosły 214,9 mln, a ich przeciętna wysokość naliczana za jedną transakcję III kwartale 2017 r. wynosi 0,69 zł. W miarę wzrostu konkurencji na rynku usług płatniczych, wynikającej z coraz większej liczby podmiotów oferujących klientom usługi płatnicze, obniża się przeciętna opłata/prowizja za jedną transakcję (dla porównania - w II kwartale 2017 r. wartość opłaty za jedną transakcję wynosiła 0,72 zł).

Analiza danych dotyczących krajowego rynku usług płatniczych (pod względem łącznej wartości realizowanych transakcji płatniczych), którymi dysponuje KNF prowadzi do wniosku, że pozycja dominującą w tym obszarze należy do jednej KIP o ugruntowanej pozycji rynkowej, która prowadzi działalność płatniczą na szeroką skalę - koncentruje ponad 43,4 % łącznej wartości transakcji płatniczych zrealizowanych przez KIP w III kwartale 2017 r.

Łączna liczba i wartość transakcji zrealizowanych w III kwartale 2017 r. przez 40 podmiotów posiadających zezwolenie KIP i sprawozdających za III kwartał 2017 r. (310,1 mln sztuk transakcji o wartości 27,4 mld zł) była dużo wyższa aniżeli skala działalności zrealizowanej w tym samym okresie przez 1.187 BUP (8,7 mln przekazów o wartości 1,5 mld zł).

4. Działania nadzorcze wobec KIP

Działania nadzorcze podejmowane przez KNF względem KIP obejmują w szczególności następujące czynności:

- 1) weryfikacja standardowej ustawowej sprawozdawczości KIP, dotyczącej liczby i wartości zrealizowanych transakcji płatniczych,
- 2) analiza osiągniętych przez KIP wyników finansowych w kontekście ich zgodności z przedstawionymi na etapie postępowania licencyjnego planami finansowymi,
- 3) badanie zgodności funkcjonowania KIP z obowiązującymi przepisami krajowymi i wspólnotowymi, w tym w szczególności z uup, weryfikowanej w drodze kontroli KNF realizowanych w siedzibach nadzorowanych podmiotów objętych planem kontroli w danym roku oraz w ramach bieżących kontaktów z KIP.

C. Biura usług płatniczych (BUP)

I. Charakterystyka transakcji płatniczych BUP w III kwartale 2017 r.

1. Liczba i wartość transakcji płatniczych

Na koniec III kwartału 2017 r. 1.295 BUP było zobowiązanych do przekazania KNF informacji o liczbie i wartości zrealizowanych przekazów pieniężnych. Do dnia 6 grudnia 2017 r. wyżej wymienione informacje przesłało 1.187 biur (w tym 36 biur przekazało do KNF informację, że mimo wpisu do rejestru nie świadczyło w III kwartale 2017 r. żadnych usług płatniczych)¹. 108 biur nie przesłało informacji sprawozdawczej.

¹ Zgodnie z interpretacją Departamentu Prawnego (pismo nr DPP/WOP1/023/234/2/2013/AJ z dnia 23 października 2013 r.) z dniem wpisu BUP do rejestru biur usług płatniczych (eRUP) domniemywa się, że BUP rozpoczęło działalność w zakresie świadczenia usług przekazu pieniężnego. W związku z tym, od tej daty BUP jest obowiązane przekazywać kwartalne i roczne

Realizacja obowiązków sprawozdawczych przez biura usług płatniczych

Realizacja obowiązków sprawozdawczych przez biura usług płatniczych

Wyszczególnienie	III kwartał 2017 r.
Liczba biur, które powinny przesłać informację	1295
Liczba biur, które przesłały informację	1187
Liczba biur, które nie przesłały informacji	108
% biur usług płatniczych, które przesłały informację	91,7%

Z danych dostarczonych do KNF wynika, że w III kwartale 2017 r., BUP wykonały 8,7 mln przekazów pieniężnych o łącznej wartości 1.520,1 mld zł. Z kolei średnia wartość jednego przekazu pieniężnego wykonanego przez BUP w III kwartale 2017 r. wyniosła 173,90 zł.

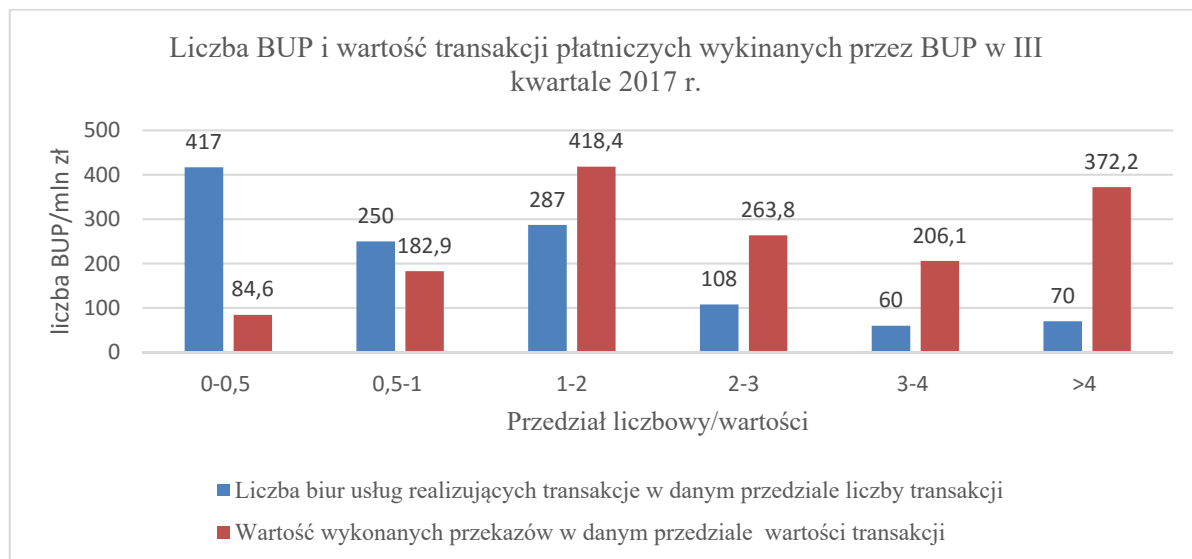
BUP według liczby i kwoty zrealizowanych przekazów pieniężnych (w tys. szt. i mln zł)

Pozycja	kwartał	0-0,5 tys. szt.	0,5-1 tys. szt.	1-2 tys. szt.	2-3 tys. szt.	3-4 tys. szt.	>4 tys. szt.
Liczba biur usług realizujących transakcje w przedziale wartości	III kwartał 2017	417	250	287	108	60	70
Pozycja	kwartał	0-0,5 mln zł	0,5-1 mln zł	1-2 mln zł	2-3 mln zł	3-4 mln zł	>4 mln zł
Wartość wykonanych przekazów (mln zł)	III kwartał 2017	84,6	182,9	418,4	263,8	206,1	372,2

informacje sprawozdawcze o liczbie i wartości transakcji płatniczych nawet w przypadku, gdy ze względu na faktyczny brak prowadzenia działalności wykazana w nich liczba i wartość transakcji wynosi 0.

Największą liczbę transakcji płatniczych w III kwartale 2017r., w przedziale od 0 – 0,5 tys. szt. wykonało 417 BUP. Z kolei największa łączna wartość transakcji wykonanych przez wszystkie BUP w III kwartale 2017 r. została odnotowana w przedziale powyżej 4 mln zł.

Liczba i wartość transakcji płatniczych wykonanych przez BUP w III kwartale 2017 r.

W III kwartale 2017 r. odnotowano przekroczenia ustawowych limitów wartości transakcji przez 5 BUP za okres ostatnich 3 miesięcy.

2. Zabezpieczenia (polisy/gwarancje) transakcji realizowanych przez BUP

Na dzień 30 września 2017 r. Urząd KNF był w posiadaniu 6 ważnych umów gwarancji bankowych albo ubezpieczeniowych oraz 1.188 umów ubezpieczenia otrzymanych od BUP objętych obowiązkiem. 101 BUP nie przesłało Urzędowi KNF zawartych albo wznowionych umów ubezpieczenia, ani umów gwarancji bankowych albo ubezpieczeniowych.

Przekazane do Urzędu KNF przez BUP umowy ubezpieczenia zostały zawarte przez BUP z trzema podmiotami - AXA Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A., Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych oraz Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO HESTIA S.A. Polisy te spełniają warunki określone w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 24 września 2014 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia biur usług płatniczych wymaganego w związku z wykonywaniem transakcji płatniczych wynikających z umowy o świadczenie usług płatniczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1309).

Liczba BUP, które przekazały do UKNF umowy gwarancji albo polisy ubezpieczeniowe

	III kw. 2017 r.
Gwarancje bankowe/ubezpieczeniowe (aktualne)	6
Polisy ubezpieczeniowe (aktualne)	1188
Liczba biur, które powinny przesłać umowy gwarancji/polisy	1295
% biur, które przesłały umowy gwarancji/polisy	92%

Utrzymuje się tendencja, zgodnie z którą BUP przy odnawianiu umów ubezpieczenia albo gwarancji zabezpieczających środki klientów częściej wybierają polisy ubezpieczeniowe zamiast umów gwarancji. Powodem takiego stanu rzeczy jest koszt obsługi poszczególnych form zabezpieczeń gromadzonych środków.

II. Działania nadzorcze wobec BUP

Uwzględniając dotychczasowe doświadczenia i analizy przekazywanych przez BUP informacji sprawozdawczych KNF kontynuuje prowadzone działania nadzorcze wobec BUP. Zgodnie z uup działania nadzorcze podejmowane przez KNF względem BUP obejmują następujące czynności:

- monitorowanie terminowości przekazywania KNF kwartalnych i rocznych informacji sprawozdawczych,
- monitorowanie przestrzegania obowiązku ochrony środków klientów (umowy ubezpieczenia albo gwarancji, terminowa realizacja transakcji),
- informowanie BUP o obowiązku ograniczenia skali działalności albo konieczności przekształcenia się w KIP w razie identyfikacji przekroczenia przez BUP ustawowego limitu miesięcznych obrotów w wysokości 500 tys. EUR,
- dodatkowe działania nadzorcze, mające na celu dyscyplinowanie BUP w zakresie terminowości wypełniania dotyczących ich obowiązków wynikających z uup, polegające m.in. na wysyłaniu pisemnych wezwań do wypełniania obowiązków ustawowych pod rygorem wszczęcia postępowania administracyjnego, a także telefonicznie i drogą elektroniczną.

Załącznik 1 do informacji o sytuacji KIP i BUP w III kwartale 2017 r.

Zezwolenia wydane przez KNF na świadczenie usług płatniczych przez KIP w kolejnych okresach:

Rok 2012

- 1) PayU S.A. otrzymała zgodę KNF 29 listopada 2012 roku,
- 2) BillBird S.A. otrzymała zgodę KNF 20 grudnia 2012 roku (realizuje tylko przekazy pieniężne),
- 3) Grupa Finansowa Expert Sp. z o.o. otrzymała zgodę KNF 20 grudnia 2012 roku (realizuje tylko przekazy pieniężne).

I kwartał 2013 r.

- 4) England.pl Sp. z o.o. otrzymała zgodę KNF 29 stycznia 2013 roku (realizuje tylko przekazy pieniężne),
- 5) Transfer24 Sp. z o.o. otrzymała zgodę KNF 12 lutego 2013 roku (realizuje tylko przekazy pieniężne),
- 6) Oney Polska S.A. (dawny Accord Finance S.A.) otrzymała zgodę KNF 12 marca 2013 roku,
- 7) Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService S.A. otrzymała zgodę KNF 26 marca 2013 roku,
- 8) First Data Polska S.A. (FDP) otrzymała zgodę KNF 26 marca 2013 roku.

II kwartał 2013 r.

- 9) Grupa „Lew” S.A. otrzymała zgodę KNF 23 kwietnia 2013 roku,
- 10) CashBill S.A. otrzymała zgodę KNF 7 maja 2013 roku,
- 11) PayLane Sp. z o.o. otrzymała zgodę KNF 21 maja 2013 roku,
- 12) Jax Sp. z o.o. otrzymała zgodę KNF 19 czerwca 2013 roku (realizuje tylko przekazy pieniężne).

III kwartał 2013 r.

- 13) Walutaexpress Sp. z o. o. otrzymała zgodę KNF 3 września 2013 roku²,
- 14) Dotpay S.A. otrzymała zgodę KNF 3 września 2013 roku,
- 15) Masspay S.A. otrzymała zgodę KNF 17 września 2013 roku³,
- 16) Diners Club Polska Sp. z o.o. otrzymała zgodę KNF 17 września 2013 roku.

IV kwartał 2013 r.

- 17) Blue Media S.A. otrzymała zgodę KNF 1 października 2013 roku,
- 18) BluePay SA. otrzymała zgodę KNF 1 października 2013 roku,
- 19) Igoria Trade S.A. otrzymała zgodę KNF 20 grudnia 2013 roku.

² W związku z uprawomocnieniem się decyzji KNF z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie cofnięcia zezwolenia na świadczenie usług płatniczych w charakterze krajowej instytucji płatniczej przez spółkę Walutaexpress Sp. z o.o. z rejestru dostawców usług płatniczych, w dniu 31 marca 2017 r. wykreślona została krajowa instytucja płatnicza Walutaexpress Sp. z o.o.

³ W dniu 29 kwietnia 2016 r., w związku z uprawomocnieniem się decyzji z dnia 8 marca 2016 r., z rejestru dostawców usług płatniczych wykreślona została krajowa instytucja płatnicza Masspay S.A.

I kwartał 2014 r. – KNF nie wydała żadnych nowych zezwoleń na świadczenie usług płatniczych przez KIP.

II kwartał 2014 r.

- 20) Monetia Sp. z o. o. otrzymała zgodę KNF 29 kwietnia 2014 roku (realizuje tylko przekazy pieniężne),
- 21) Let Me Pay Sp. z o. o. otrzymała zgodę KNF 29 kwietnia 2014 roku,
- 22) Żabka Finanse Sp. z o. o. otrzymała zgodę KNF 27 maja 2014 roku (realizuje tylko przekazy pieniężne),
- 23) Kantor Polski S.A. otrzymała zgodę KNF 27 maja 2014 roku,
- 24) PayPro S.A. otrzymała zgodę KNF 10 czerwca 2014 roku.

III kwartał 2014 r.

- 25) Profeskasa S.A. otrzymała zgodę KNF 8 lipca 2014 roku (realizuje tylko przekazy pieniężne).

IV kwartał 2014 r.

- 26) InPost Finanse Sp. z o. o. otrzymała zgodę KNF 29 października 2014 roku,
- 27) Krajowy Integrator Płatności S.A. otrzymała zgodę KNF 4 listopada 2014 roku,
- 28) eCard S.A. otrzymała zgodę KNF 18 listopada 2014 roku.

I kwartał 2015 r.

- 29) YetiPay Sp. z o. o. otrzymała zgodę KNF 24 marca 2015 roku.

II kwartał 2015 r.

- 30) Conotoxia Sp. z o. o. otrzymała zgodę KNF 9 kwietnia 2015 roku,
- 31) Smoopay Technologies Sp. z o. o. otrzymała zgodę KNF 27 maja 2015 roku,
- 32) PayTel S.A. otrzymała zgodę KNF 23 czerwca 2015 roku.

III kwartał 2015 r.

- 33) Currency One S.A. otrzymał zgodę KNF 21 lipca 2015 roku,
- 34) Waluciarz.pl S.A. otrzymał zgodę KNF 21 lipca 2015 roku (realizuje tylko przekazy pieniężne),
- 35) Raiffeisen Solutions Sp. z o. o. otrzymał zgodę KNF 22 września 2015 roku.

IV kwartał 2015 r.

- 36) PKO BP Finat Sp. z o. o. otrzymał zgodę KNF 7 października 2015 roku (realizuje tylko przekazy pieniężne).

I kwartał 2016 r.

- 37) Dom Maklerski TMS Brokers S.A. otrzymał zgodę KNF 19 stycznia 2016 roku.
- 38) ITS Smart Sp. z o. o. otrzymał zgodę KNF 8 marca 2016 roku.

II kwartał 2016 r. – KNF nie wydała żadnych nowych zezwoleń na świadczenie usług płatniczych przez KIP.

III kwartał 2016 r.

39) mPay S.A. otrzymał zgodę KNF 13 września 2016 roku.

IV kwartał 2016 r. – KNF nie wydała żadnych nowych zezwoleń na świadczenie usług płatniczych przez KIP.

I kwartał 2017 r.

40) Aplitt S.A. otrzymał zgodę KNF 14 marca 2017 r.

II kwartał 2017 r.

41) SkyCash S.A. otrzymał zgodę KNF 13 czerwca 2017 r.

III kwartał 2017 r.

42) Fenige sp. z o.o. otrzymał zgodę 2 sierpnia 2017 r.